

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 18

van **PAUL VAN MIERT**

datum: 25 oktober 2019

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) - Klachten over lokale besturen

Indien een burger niet tevreden is over de werking van de gemeente of een beslissing van het gemeentebestuur, kan die burger een klacht indienen.

Als een burger een beslissing van de burgemeester, het college van burgemeester en schepenen of de gemeenteraad wil aanvechten, kan die burger een klacht indienen bij:

- de deputatie van het provinciebestuur voor:
 - een beroep tegen de weigering van een bouwvergunning;
 - een beroep tegen beslissingen over milieuvergunningsaanvragen.
- het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) als het gaat over niet reglementair genomen beslissingen.

Voor het indienen van een klacht over volgende zaken kan men terecht bij de informatieambtenaar, de klachtenbehandelaar, de ombudsdienst van de gemeente (voor Kortrijk, Pelt, Sint-Truiden, Opwijk, Halle en Kortenberg kan er via de Vlaamse Ombudsdienst een klacht behandeld worden) of kan een officiële brief verstuurd worden naar het college van burgemeester en schepenen:

- onregelmatigheden bij gemeenteraadsvergaderingen;
- klachten over onverenigbaarheden van gemeenteraadsleden, schepenen;
- klachten over financiële beslissingen van de gemeente of het OCMW;
- klachten over personeelsbeslissingen van de gemeente of het OCMW.

Als de burger geen antwoord krijgt of als de burger niet tevreden is met het antwoord van de gemeente, kan een klacht ingediend worden bij het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Concreet kan men bij het Agentschap Binnenlands Bestuur een klacht indienen tegen de beslissingen van de organen en de personeelsleden die een beslissing kunnen nemen, van:

- een gemeente;
- een district;
- een autonoom gemeentebedrijf (AGB);
- een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (OCMW);
- een politiezone;

- een hulpverleningszone;
 - een provincie;
 - een autonoom provinciebedrijf;
 - een welzijnsvereniging;
 - een autonome verzorgingsinstelling;
 - een intergemeentelijk samenwerkingsverband.
1. Hoeveel klachten heeft het Agentschap Binnenlands Bestuur ontvangen over gemeenten in de voorgaande lokale legislatuur en de huidige lokale legislatuur sinds 1 januari 2019?
 2. Graag een overzicht per provincie van het aantal klachten opgedeeld in bovenvermelde organen (AGB, politiezone, gemeente, ...). Graag ook een overzicht per provincie van het aantal klachten per domein of aard van de klacht. Dit voor de voorgaande legislatuur en de huidige legislatuur (sinds 1 januari 2019). Per gemeente ook graag een overzicht van het aantal klachten over de gemeente of district zelf. Dit voor de voorgaande lokale legislatuur en de huidige lokale legislatuur (sinds 1 januari 2019).

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 18 van 25 oktober 2019

van **PAUL VAN MIERT**

Een beslissing van een gemeenteoverheid kan aangevochten worden door het indienen van een klacht bij het bestuurlijk toezicht. Onder gemeenteoverheid wordt verstaan: de organen en personeelsleden van de gemeente en de AGB's die een beslissing nemen. Het gaat dan om de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen, de burgemeester, de algemeen directeur, de financieel directeur, de diensthoofden en de andere personeelsleden van de gemeente die een beslissing nemen, de raad van bestuur of het directiecomité of de gedelegeerde bestuurder van het AGB, en de personeelsleden van het AGB die een beslissing nemen. Ook tijdelijke organen (bijvoorbeeld selectiecommissies), kunnen beslissingen nemen die onder het algemeen bestuurlijk toezicht ressorteren.

Tegen een beslissing over een omgevingsvergunning (dit is de correcte benaming voor een bouwvergunning en milieuvergunning) is een georganiseerd administratief beroep mogelijk bij o.m. de deputatie. Dit is geen procedure van bestuurlijk toezicht, maar een specifieke beroepsprocedure die bepaald is in het Omgevingsvergunningsdecreet van 25 april 2014.

Als een specifieke regelgeving zoals het Omgevingsvergunningsdecreet een eigen beroepsprocedure organiseert, moet een klager deze weg bewandelen. Dergelijke beslissingen zijn niet vatbaar voor het algemeen bestuurlijk toezicht.

Een klacht tegen een gemeenteraadsbeslissing wordt best zo snel mogelijk ingediend bij de toezichthoudende overheid. Het lokaal bestuur is verplicht om de lijst met besluiten van de gemeenteraad bekend te maken op de gemeentelijke website. Een klacht moet, op straffe van niet-ontvankelijkheid, worden ingediend binnen de 30 dagen volgend op de dag van de bekendmaking van de overzichtslijst. Het is dus aangewezen om klachten over onregelmatigheden bij gemeenteraadsvergaderingen of klachten over onverenigbaarheden van gemeenteraadsleden en schepenen meteen in te dienen bij de toezichthoudende overheid. De toezichthoudende overheid kan een beslissing van de burgemeester, het college of de gemeenteraad vernietigen indien deze beslissing ingaat tegen het recht en het algemeen belang (met name elk belang dat ruimer is dan het gemeentelijk belang). Als een burger een klacht heeft over de dienstverlening van zijn gemeentebestuur, of meent dat een gemeentelijke ambtenaar foutief gehandeld heeft, is een klacht bij de interne klachtendienst van het gemeentebestuur aangewezen. In het gemeentelijk klachtenreglement wordt bepaald voor welke klachten precies een klager terecht kan bij de gemeentelijke klachtendienst.

Het is te ongenueanceerd om zonder meer te stellen dat een burger klacht kan indienen bij het Agentschap Binnenlands Bestuur tegen beslissingen van de organen en personeelsleden van een politiezone, een hulpverleningszone, Voor beslissingen van bijvoorbeeld een politiezone of hulpverleningszone kan een specifiek (federaal) toezicht gelden, zoals bepaald in de geëigende wetgeving (de wet op de geïntegreerde politie of de wet op de civiele veiligheid). In dat geval is het algemeen bestuurlijk toezicht onbevoegd.

De toezichthoudende overheid is niet altijd bevoegd om klachten tegen beslissingen van deze lokale besturen te behandelen en er tegen op te treden. Zie voor meer informatie hierover o.m. <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/klachtenwegwijzer>

1. Tussen 2013 en 2018 ontving ABB 5215 klachtendossiers tegen lokale besturen. 83 procent (d.i. 4334) daarvan waren klachten tegen een gemeentebestuur.

In de periode van 1 januari tot 30 september 2019 werden 731 klachtendossiers geopend. Bijna 88 procent (d.i. 643) waren klachten tegen een gemeentebestuur.

2. Medio 2018 nam ABB het nieuwe dossieropvolgingssysteem Kalliope in gebruik (met betrekking tot de klachten). Met de periode voor 2018 kan enkel op hoofdthema's vergeleken worden. Met het nieuwe dossieropvolgingssysteem (sinds medio 2018) is wel een meer gedetailleerd overzicht mogelijk.

Twee op de drie klachten betroffen de organisatie en werking van de lokale besturen in de voorbije bestuursperiode. Een op tien had te maken met het personeel en een op veertien met de financiën van de lokale besturen. Ook in de periode van 1 januari tot 30 september 2019 ging het leeuwendeel van de klachten over de organisatie en werking.

Een klein aantal klachten kon niet aan een provincie worden gekoppeld, bijvoorbeeld omdat de klacht niet tegen een bestuur gericht is.

Vooraf tegen de gemeentebesturen worden klachten geformuleerd. Bijna een op de tien klachten in de voorbije bestuursperiode betrof een OCMW. De provincies vervulden de top drie.

Bij de verdeling per gemeente worden de klachten tegen de districtbesturen apart vermeld.

BIJLAGEN

1. [Klachten naar thema 2013-18 en 2019 \(tot 30 september\)](#)
2. [Klachten naar bestuur 2013-18 en 2019 \(tot 30 september\)](#)
3. [Klachten verdeling per gemeente 2013-18 en 2019 \(tot 30 september\)](#)